

Чарко шеко

Лист ученика Основне школе "Ратко Јовановић" Крушчица јануар 2006. број 3 цена 50 дин.

Садржај:

4	ИДЕМО ДАЉЕ Усвојен школски развојни план	
5	ВЕСТИ Прослава Савиндана, рад секција	
6	СРЕЋНИ, ЗДРАВИ , ЗАДОВОЉНИ ... Лични став: Анка Тодосијевић	
7	СЕЛО У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 20. ВЕКА Историја	
8	УЧИТЕЉЕВ РУЧАК Сећање Вука Алексића	
9	ВАСО Интервју са Васом Анђелићем	
10	ЗНАЊЕ, ИГРА, ЗАБАВА И ЈОШ ПО НЕШТО Ариљске зимске радости у нашој школи	
11	ВИСОЧКЕ ЗИМСКЕ ИГРЕ Резултати	
12	ЈА ВОЛИМ СНЕГ! Фото албум	
13 - 18	НАШЕ СТВАРАЛАШТВО Радови ученика	
19	ДА ЛИ ЗНАТЕ? Светске занимљивости	

Надморска висина на којој живимо, радимо и идемо у школу, са својом климом, време у које овај број излази, условили су тему броја:

МИ и СНЕГ.

Снегови у нашим крајевима нападају високо и трају дуго. Доносе нам радости и стварају проблеме. Извор су наших инспирација и наших напора. Ми ВОЛИМО СНЕГ. Ово је наша слика на снегу. Погледајте је!

Када погледате, прелистате или сте упорни па и прочитате овај број вероватно ћете имати неки став. Одвојите мало времена и пошаљите свој коментар. Сваки искрен коментар, сугестија или примедба биће нам јако драги.

Извињавамо се читаоцима, а нарочито нашим прошлогодишњим *мајуранџијама*, чије се фотографије налазе на последњој страни прошлог броја. Штампарија *Жираван* из Пожеге је тако бедно одштампала колор стране да је сваки коментар сувишан. Посебно нас је изненадила ароганција власника поменути штампарије приликом наших рекламација. Скромна средства којима располажемо спречила су нас да наведене стране одштапамо поново. Надамо се да изглед овог броја говори да су ови проблеми иза нас.

Оснивач и издавач листа Основна школа "Ратко Јовановић" Крушчица,

31233 Крушчица, 031/898 006

е-mail:oskruscica@ptt.yu

Директор: Данијела Гачановић

Новине уредио и графички обликовао:

Петар Марјановић

Штампа: 3D grafika, Ужице

Излазак овог броја материјално помогли: **Омладинска задруга Ариље** 894-330, Текстилна радионица **АМИБО**, Ариље 891-991 и Текстилна радња **Сјаменић**, Ариље 895-351.

Данијела Гачановић
директор школе

Усвојен развојни план наше школе

ИДЕМО ДАЉЕ

Влада Републике Србије и Министарство просвете и спорта, у стратегији реформе нашег образовног система и у оквиру процеса децентрализације, започели су 2002. године подржавање развоја аутономије школа формирањем посебног фонда из кредита Светске банке, којим се подржавају иницијативе потекле из самих школа, тј. пројекти усмерени на побољшање укупне школске средине тако да она постане подстицајна за наставу и учење и оспособљавање наставног кадра и локалне заједнице за преузимање активне улоге у планирању и развоју школа.

из Плана:

МИСИЈА

Мисија наше школе јесте да подстичемо индивидуални развој и интересовања ученика у здравој сеоској средини кроз организовану и савремену наставу која задовољава њихова интересовања, жеље и потребе за новим сазнањима, а ради активног учешћа у друштвеном животу и доприноса развоју друштва и културе, при чему је акценат стављен на однос ученик - наставник - родитељ.

За учешће у пројекту Школско развојно планирање Школски грант наша школа се пријављивала више пута, али смо, с обзиром на то да смо мала сеоска школа, тек почетком ове школске године обавештени од стране Министарства да можемо једним својим пројектом конкурисати код Светске банке за средства из фонда пројекта Школски грант.

Захваљујући семинарима које смо похађали и подршци саветница за школско развојно планирање из Школске управе у Ужицу, наш Школски развојни тим који броји пет чланова и кога чине Петар Марјановић, Марија Савић, Милош Јоксимовић, Жељко Влајковић (наставници) и Данијела Гачановић (директор школе), уз помоћ свих осталих наставника школе, у новембру 2005. год. завршио је израду писаног

документа, Развојног плана наше школе за период од три године.

Развојни план садржи личну карту школе, кратак историјат, специфичности наше школе, бројно стање ученика и одељења, структуру наставног кадра и стручне семинаре које су наставници похађали, анализу тренутне ситуације у којој се школа налази (снаге и слабости), потенцијалне ресурсе средине и стратегију сарадње са сваким од њих, мисију и визију школе, приоритете у пет области квалитета (настава и учење, разредна и школска клима, унутрашњи и спољашњи односи, управљање школом и стручно усавршавање), развојне циљеве, задатке и активност и за свих пет

области, као и вредновање успешности, носиоце активности и динамику реализације развојног плана.

Сврха развојног плана није да буде "мртво слово на папиру", него да кроз реализацију планираних активности обезбеди бољи квалитет наставе и учења у школи, да наставници, ученици,

школски одбор, директор, родитељи и локална заједница учествују у развоју и преузму иницијативу и одговорност за развој сопствене школе, да активности у школи буду што разноврсније и привлачније и ученицима и наставницима, а све то кроз ослањање школе на сопствене потенцијале и специфичности. Једном речју, да стигнемо до визије школе какву желимо.

из Плана:

ВИЗИЈА

У наредне 3 године желимо да постанемо школа која у потпуности задовољава индивидуални развој ученика и наставника, унапређује њихову мотивисаност, интересовања, жеље и потребе, јер је настава у њој квалитетно организована, поткрепљена адекватним наставним средствима и опремом (рачунари, приступ интернету, литература из свих области) који су доступни свима, ученицима и наставницима, током боравка у школи; другим речима, постаћемо "школа отворених врата".

У складу са развојним циљевима из Развојног плана, Школски развојни тим је израдио пројекат "Знањем од школе до школе" којим је школа конкурисала код Светске банке за средства из фонда пројекта Школски грант. Наша радост је била неописива када смо крајем децембра 2005. године обавештени од стране Школске управе у Ужицу да је наш пројекат међу првима одобрен и да можемо почети са реализацијом пројекта.

Укупна вредност пројекта је 533.000 динара. Светска банка финансира пројекат са 400.000, а школа и локална заједница (општина) са 133.000 динара. Пројекат је директно повезан са развојним циљевима школе, а општи циљ пројекта је побољшање квалитета наставе, школског и ваншколског живота ученика у матичној школи и издвојеним одељењима и подизање компетенције наставника кроз стручно усавршавање, коришћење савремене опреме и мултимедијалних наставних средстава у раду, примену иновација у настави и укључивање локалне заједнице у живот и рад школе. Суштина пројекта је да се од одобрених средстава набави савремена опрема и мултимедијална наставна средства и да се сви наставници оспособе за њихово коришћење у настави кроз информатичку обуку коју су обавезни да похађају. Све то резултираће да ученици буду заинтересованији и ангажованији у наставним и ваннаставним активностима, а самим тим њихово знање биће квалитетније и трајније, њихов успех бољи, али и њихово задовољство радом у школи веће.

Као директор школе, користим и ову прилику да се јавно захвалим и похвалим све колеге из школе, а поготову Школски развојни тим, јер без њихове подршке и ангажовања Развојни план и Пројекат сигурно не би били овако добри и похваљени чак и од стране представника Министарства. Такође се надам да ће са истим ентузијазмом наставити да реализују планиране активности, али и да предлажу нове идеје и пројекте, а све у циљу побољшања услова за живот и рад у школи.

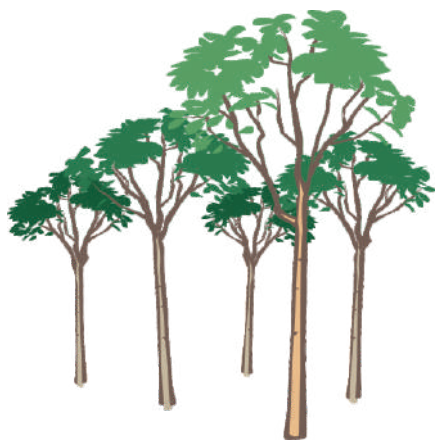

Савиндан

Школска слава Савиндан прослављена је по традицији и ове године у свим нашим школама. Традиционално се те славе разликују од школе до школе. Домаћин славе у Крушчици је сама школа, док су домаћини слава у школама у Радошеву и Висоци родитељи. Међутим, једно је исто за све школе. У свакој школи се припремају пригодни програми, квалитетни, колико могу бити у условима у којима се припремају, али увек драги гледаоцима. Уз химну Светом Сави, подсећање на његов живот и дело, почео је програм који се настављао кроз песме рецитације, драмске наступе. Када је програм завршен ломљен је славски колач, који су заједно ломили ученици, наставници, родитељи, а у школама у Крушчици и Висоци и свештеник парохијске цркве у Брекову. Сви ученици су добили поклоне од више дародаваца. Директорка школе, Данијела Гачановић, је свим ученицима првог разреда уручила чланске карте библиотеке у Ариљу. Свечаност је завршена славским ручком.

Чувајмо природу

Човек мора да изнађе начин како да смањи количину отпада које ствара. Мора да размишља о врсти и количини потребне амбалаже за одређени производ, о начину куповине и веку трајања појединих производа. Често је могуће поновно коришћење истог производа као што су папирне или пластичне кесе, разне врсте омота и других амбалажа. Све што се не може елиминисати и поново искористити, може се рециклирати где год је то могуће.

Чланови биолошке секције наше школе и овог пута стали су у одбрану природе. Сакупили су старе пластичне и стаклене флаше и искористили их да не би завршиле поред река, пута, шума и на овај или онај начин загадиле природу. Нису били у могућности да рециклирају пластику и стакло али су на креативан начин уз помоћ разних боја успели да од старих флаша, које би се сигурно нашле на отпаду, направе украсне флаше. Њихова машта учинила је своје и сада некада старе флаше красе нашу школу, а и природа је колико толико спасена.

Спорт

Ученици наше школе као и већина деце, обожавају спорт. Често се, и када напољу нису услови за игру, може видети велики број њих како јуре за лоптом или међусобно. Иако малобројни увек се нађе довољан број да се направи добра екипа и учествује на општинским такмичењима. Једна таква екипа је наступила на јесењем кросу и то врло успешно. Најуспешнија је била Милена Ковачевић, која је у категорији, девојчице 8. разред, победила. Значајан наступ је имала и женска одбојкашка екипа која је, на врло јаком, општинском турниру заузела друго место. Предстоје турнири у фудбалу, стрелаштву, ... Припреме су у току. У сколпу припрема женска фудбалска екипа је већ одиграла две пријатељске утакмице са екипом из ОШ *Стеван Чоловић*.

Анка Тодосијевић:

Срећни, здрави, задовољни ...

Из броја у број, школског листа *Ћачко њеро*, кроз чланке, текстове и фотографије, сазнаје се како школа живи, које су активности (акције) спроведене у школи и ван ње. Добија се утисак да је реч о великој школи са доста ђака, која са лакоћом и без већих проблема обавља своје задатке.

Међутим, школа је са тако малим бројем ученика да је за не поверовати да постоје и опстају такве тзв. патуљасте школе са малим бројем ученика по одељењу, а осморазредне су.

Матична школа, у коју долазе ученици из шест месних заједница: Крушчица, Радошево, Гривска, Северово, Ручетин и Радобуђа, има укупно четрдесетак ђака у старијим разредима, што би тек било једно веће одељење. А тек у Издвојеном одељењу Висока, у старијим одељењима има свега петнаестак ученика.

Делује невероватно, али та мала чета ђака се храбро такмичи у спорту из свих дисциплина са ученицима великих, тзв. гигант школа. Такмиче се у кросу, фудбалу, одбојци,

стрељаштву, где у појединим дисциплинама, због недовољног броја такмичара, у мушкој екипи учествују и девојчице. Такође ти исти ученици се такмиче и у знању из појединих наставних предмета и постижу видне резултате на општинском такмичењу, да би поједини учествовали и на окружном и добро се котирали.

Ова деца иду у школу под отежаним условима, јер су доста удаљени од школе, пешаче и по 12 километара у једном правцу, а зими су снегови велики, а мразеви јаки. По снежној

вејавици и мећави, уместо да их родитељи доведу колима, као што то обично бива у градским срединама, они се кроз сметове пробијају на скијама, које су зими обавезна опрема већине.

Уз све ове потешкоће и неповољности ова деца, ученици осмог разреда, ће половином јуна равноправно са децом других средина, решавати задатке на пријемним испитима за упис у средњу школу, и сигурно успети да се упишу и наставе своје даље школовање.

и одбојци.

Припремила:
Маријана Стојановић

ЖИВОТ НА СЕЛУ У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 20. ВЕКА

Село на почетку прошлог века је готово у потпуности зависило од економских прилика најближе околине. Увек је била присутна тежња да се земљиште као основна вредност, што боље искористи, због чега се водило рачуна о његовом географском пложају, морфолошким, климатским и хидрографским особинама. Насеља су најчешће оснивана на сунчаним странама, погодним за живот и пољопривреду, у близини водених токова.

Сељачко друштво, у којем је пеовлађивао ситан сеоски посед, притискао је стални страх од глади. На мањем поседу преваходно се гаје житарице. Гладне године, немогућност да мали посед прехране велику сеоску породицу, потрага за додатним послом и изворима прихода подстицали су миграције са села. Њих су пратили конфликти и компромиси које су појединац и колектив успостављали са новом средином, дискриминација и отпори, друштвене промене. Први корак увек је био праћен осећајем привременог одсуствовања са села, страхом који исконски постоји од града и непознатог у њему, несналажењем, презиром грађана према сељаку.

Типично одевање на селу у првој половини 20. века

Суштински, он је значао кидање са обичајима, који су вековима одређивали норму понашања, урезивали се у свест, подређивали појединца колективу и регулисали

целокупни живот. Напуштање обичаја уносило је несигурност у патријархалног човека, али га је истовремено и ослобађало. Са обичајима одбацивана је и ношња, која је украсима, кројем и бојама непогрешиво говорила о припадности одређеној средини, религији, етничкој групи и социјалном слоју.

Одлазак у војску, сезонски рад на изградњи путева и других објеката, запошљавање у фабрикама, трговини и занатству, контакт са школом и књигом мењали су човека са села. Знања, новине и искуства која је стицао мењали су, међутим, и средину из које је потекао и у коју се враћао.

Употреба пољопривредних алатки и машина економски је јачала село, подизала стандард, будила културне и животне потребе. Економски напредак отворио је врата урбанизацији села - прихватању градског начина живота.

Трговина и занати су такође мењали аграрну структуру села, уводили новчану привреду и тржиште и били основни покретач урбанизације. Примена нових метода обраде земље, употреба савремених пољопривредних машина, увођење нових пољопривредних култура, развијање трговине и занатства неминовно су мењали изглед насеља, начин исхране, облачења, понашања, веровања, обичаје и навике.

У пасивним крајевима земља је била светиња, а велика породица се дуго задржала. Привређивање и начин живота били су условљени постојањем заједничког земљишта, које је захтевало сточарски начин живота.

У те области промене су стизале споро - најчешће са печалбарима, исељеницима и студентима.

У врлетима и приморју куће су углавном биле од ломљеног и тесаног камена. У шумовитим областима сретале су се подједнако камене и дрвене куће. У равници су доминирале куће од ћерпича (блато и слама), ређе од цигала. Сељачке куће подизане су у складу са изгледом земљишта, вегетацијом и другим природним условима. Веома често њихови темељи нису били довољно високи да спрече влагу. Подови су били земљани, таванице ниске, прозори мали, просторије мрачне и задимљене, хигијена недовољна, намештај и посуђе малобројни и

скромни. Кућа је утицала на начин живота укућана, али је и била условљена њиховим начином привређивања. Облик земљишне својине, организација рада, пољопривредна пренасељеност села, особине тла, клима, историја, обичаји, култура, традиција, посвећеност, величина породице, менталитет и религија утицали су на начин живота.

Сеоска кућа није била у првом реду стан породице, већ пре свега средиште привредног живота, органски везано за имање и рад. Отуда једино је модернизација производње могла да подстакне промене у начину становања. У сеоској кући било је мало удобности. Становање је, на неки начин било одраз опште културе. Сељак није марио за удобност, нити био спреман да се за њу помучи, а још мање за њу потроши. Устаљено мишљење да од "рђаве куће штете није" било је одраз веома ниске опште културе, која је владала на селу. Сељачко становање било је ниже од његове културе и скромније од његове производње.

Масовна употреба шпорета, који је истискивао огњиште, на први поглед изгледа неважна, али је из темеља мењала живот сеоске породице. Уместо трножаца у употребу су све више улазили сто и столице. Сто је постао ново средиште око ког су се окупљали укућани. Увођење шпорета је директно утицало на значајне промене у спремању јела. Бакарне и грнчарске судове почеле су да истискују шерпе и лонци. Метални тањир је однео победу над дрвеним чинијама из којих је јела цела породица. У свакодневни живот сеоског домаћинства ушла је и метална кашика, која је, заједно са осталим прибором за јело, представљала корак напред у животу села.

У кући је, постепено, било мање дима, а и мање болести, посебно епидемија.

Вук Алексић

УЧИТЕЉЕВ РУЧАК

- одломак из истоимене приповетке -

Једном учитељ подуже закасни на час, а ми “дигли учионицу на главе”. Лете таблице за писање и легиштери по учионици, торбице, чанци, књиге ... И ја сам свој буквар бацао тако да су неки листови из средине испали и остали на поду. Улази он и ми се умирујемо. Све би прошло некако, да не приметим на поду листове. Подиже их и запита:

- Ко је поцепао буквар?

Сви ћуте, јер и нису видели у оној гужви које то учинио. Шта ми би, ни данас не знам, јавим се и устанем.

- Зашто си то учинио?

пита он некако љутитим гласом, а са смехом. Ја ћутим. Брзо посла једног ђака у шуму изнад школе који донесе два-три витка пругића. Шта да причам: он удри, ја у плач, он јаче, ја јаче ... поломише се пругићи, дланови помодреше, ја се дерњам, никако да прекинем. Истера ме још напоље да не сметам у учионици. Приђоше жене из суседних кућа и, сажаљавајући се на мене, изјавише како ће оне показати том учитељу... Тада см искрено пожелео свом учитељу нешто најгоре. А шта је то најгоре, почео сам да размишљам кад сам престао да ридим. Заврши учитељ час и мене брат позва да идемо кући на ручак.

Ручасмо. Брат по обичају отперја у школу, а ја остадох да понесем учитељу ручак. Када сам погледао емајлирану кантицу, остављену на крај шпорета, створи ми се слика учитеља који се излежава на трави пред школом и очекује да се појавим. Е нећеш ме данас видети са кантицом одлучих ја и кришом изађох из куће.

До пред школу сам безбрижно стигао, а тада стадох:

- Шта ћу тек сада зарадити од мајке и како ћу учитељу пред очи!

Полако сам се прикрадао. Видим учитеља лежи на леђима, затура руке под главу и гледа у небо. Како се нагло окрете, угледа и тако превари да те се не могах уклонити. Скренух поглед у страну, као нисам га видео. Почех са друштвом да трчим, да се играм и скоро заборавих, али кад ми год поглед склизне ка учитељу, мене лецне око срца:

- Шта ће бити на часу? А шта тек довече у кући?

Уђосмо у учионицу. Учитељ ми ништа не рече, али примећујем да му поглед мало-мало па склизне на мене. И лице му час озбиљно; час спремно да се насмеје.

Учитељ је становао у нашој кући. Увече је дошао и одмах ушао у кућу, а ја сам мимо сваке вечери толико био на услузи мајци и стрини око крава, оваца, кокошака, свиња, да су се оне просто зачудиле. И оне замакоше у кућу, а ја остадох кобојаги да нешто радим: скупљам дрвца на дрвљанику, проверавам да ли су кокошке добро затворене и све тако.

Почеше да ме зову на вечеру. После више позива, просто се ушуњах у кућу у танкој нади да је на учитељевом лицу преовладао осмех.

Старији укућани су тада јели за столом, а ми деца за трпезом, на нижем нивоу. Пре него што почеше да постављају вечеру, мајка упита:

- Учитељу, Вукал ти није однео ручак. Сигурно си код неког руч'о?

Истовремено она застаде и погледа доле, ка трпези, где сам се ја вртео на трношцу и одоздо, кроз набубрене сузе, пратио лице учитеља. Оно је и даље било строго, ни на осмех спремно, али је изгледало увеличано, ширило се као небо и претило да покрије и сто са укућанима и трпезу са нама децом. Некако, као кроз дебело стакло, видим да се то небо диже и помера и из њега нешто додирује моју косу. Тад осетих учитељеву руку на својој глави, повратих се и чух како, враћајући се ка столу, рече:

- Да, да рекао сам му да не доноси ручак. Ручао сам код Перунике.

Касније сам, чини ми се тачно именовано мисао која се у мени тада јавила: Да ли је и овај учитељев поступак био негде између, као што је све код њега било.

Вук Алексић је рођен 1934. године у селу Висока, у општини Ариље. Основну школу завршио у Висоци, а гимназију у Пожеги и Ужицу.

На Вишој педагошкој школи у Београду стекао је диплому наставника српског језика и књижевности. Као ванредни студент завршио је студије српскохрватског језика и књижевности на Филолошком факултету у Београду, где је 1981. год. одбранио и магистарски рад из наставе књижевности.

Био је наставник српског језика у селима Бреково и Опово (Јужни Банат) и у Панчеву. Обављао је послове и задатке директора Основне школе „Борисав Петров Браца,, у Панчеву и директора Гимназије „Урош Предић,, у Панчеву. Од 1976. године радио као просветни саветник, касније као школски надзорник, у Просветно педагошком заводу Панчево, односно у Министарству просвете Србије.

Бавећи се пословима унапређивања наставног процеса, објавио је тридесетак стручних радова у часописима, читанку за осми разред основне школе, те приручник за наставу српског језика у осмом разреду, хронику села Високе, збирку приповедака **Несмирак** ...

Умро 1997. године.

Милијана Стаменић
Милена Ковачевић

Васо

Ако има нешто чему се деца, а и наставници, посебно радују када по овим леденим данима стижу у школу у Високу, јесте седам плавичастих трагова који се од школе дижу ка небу. Корак се убрза и чује се коментар: "Стиг'о Васо, наложио." Промрзли, снежави долазе у школу, а унутра топло као да ватра није гашена ни у току ноћи и опет коментар: "Да ли је овај Васо и'шо кући?"

Зима хладна, снег велики, а учионице топле и ето разлога да интервју овог броја посветимо Васу Анђелићу, служитељу (помоћном раднику) у школи у Висоци.

Ошкуд Ви овој школи?

После четири године проведене на раду у хладњачи ЗЗ "Ариље", када ми је брат отишао у војску, морао сам, због пољопривредних радова на имању мојих родитеља, да се вратим у Високу. Када је изашао конкурс за ово радно место, ја сам се пријавио, јер у Висоци нема услова да се нађе неко стално запослење, а мени је требао неки извор сталних прихода, тако да нисам имао много избора.

Шта је конкретни Ваш посао у школи?

Посао ми је чишћење и одржавање десет просторија у школи, припремање дрва и ложење седам ватри током целе зиме и још доста тога.

Да ли волиш да радиш овај посао?

Пошто сам завршио средњу машинску школу, волео бих да радим у својој струци, али, као што рекох, нисам имао избора.

Јеси ли задовољни условима рада?

Нисам задовољан условима рада, а посебно платом. Али сам задовољан коректним односом и великом помоћи наставника.

Да ли је посао тежак и можете ли да на њему најрегујете?

Посао је тежак, нарочито у зимском периоду, а на мом радном месту нема напредовања.

Колико пуштајете до школе?

Није ми далеко, око 3 километра уоба правца.

Колико дуго планираш да радиш овај посао?

Пошто имам кућу у Ариљу и већ неко време планирам да се преселим, радићу овај посао док не нађем неки бољи у граду.

Да ли си задовољни ђацима?

Јесам. Деца су вредна, радна и неискварена.

Какав је однос Вас и ђака?

Супер. Некада они помогну мени, а некада ја њима.

Имаш ли девојку?

Тренутно немам. Девојака је све мање на селу, а и оне беже у град.

Да ли Вам посао пружа сигурност да би могли да заснујете породицу?

Нисам у могућности да тренутно заснујем породицу, тешка су времена.

Какав је живот на селу?

Моја породица се бави пољопривредом, понајвише сточарством, али живот на селу није нимало лак, има много посла, обавеза и одрицања.

Како проводиш слободно време?

Мало је слободног времена, а када га и имам, то време проводим са својим пријатељима.

Ариљске зимске радосћи у нашој школи:

Знање, игра, забава и још по нешто

У Ариљу девети пут, а у нашој школи тек други пут и ове године су одржане *Ариљске зимске радосћи*, добра прилика да се дани распуста учине занимљивијим и квалитетнијим. Ова манифестација, у нашој школи, је имала два дела. Првог дана (16. јануар) такмичења су се одржавала у школи у Крушцици, а друга два дана (17. и 18. јануар) била су резервисана за *Височке зимске игре*.

Све је почело такмичењем у квизу *Изазов знању*, где су ученици виших разреда кроз занимљиве припремљене игре показали своја знања из школског градива и опште културе. Такмичиле су се четири екипе, а победила је у *фото финишу* екипа *Пахуљице* у саставу: Бојана Милетић, Биљана Брајковић, Мићо Врањевац и Владимир Димитријевић.

Истог дана одржан је турнир у шаху на коме је учествовало 14 такмичара, а најуспешнији су били: Никола Николић 12 бодова, Биљана Брајковић 11 бодова и Владимир Димитријевић 11 бодова. У међувремену они мало млађи су се забављали играјући се *Не љући се зечеве*: Сања Симовић, Радмила Глишић, Драган Мићић и Нена Зимоњић. У ликовној радионици најбоље радове по мишљењу жирија су израдили: Драган Мићић, Милена

Грујић и Рада Глишић. Исти жири је проценио да су најбоље радове од рециклираног папира, у еколошкој радионици израдили Слађана Мијаиловић и Бојана Милетић.

Такмичарски дан је завршен одличном одбојком на још бољем снегу. Победила је екипа *Бели мегведи*.

Наредна два дана на Висоци: ученици из свих наших школа, гости из школе у Ариљу, рођаци и гости наших ученика на распусту, родитељи, гости из општинске управе и наши наставници, уживали су у играма на снегу у оквиру нове манифестације *Височке зимске игре*. Било је за свакога по нешто:

вожња на џаку, скијање, фудбал на снегу, обликовање снега... Ова манифестација би требала да постане традиционална, па је током такмичења вршен јавни избор маскоте игара.

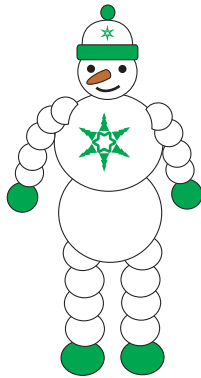

Организатор се потрудио да у току такмичења за све буде довољно топлих чајева и колачића, а они најбољи су добили и врло вредне награде. Они који су радили на организацији целе манифестације, уложили су велики труд, што се одразило и на њен квалитет.

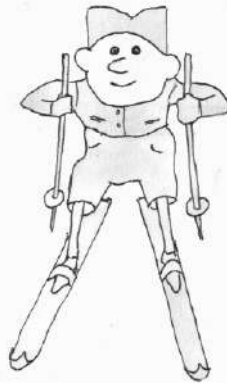
Довољно снега, велики број учесника и гостију и велика количина позитивне енергије допринели су да *Височке зимске игре* протекну у квалитетном дружењу и игри. Идеја због које су и организоване: покренути децу и њихове родитеље у ове мирне зимске дане, пружити им шансу да упознају нове пријатеље, у потпуности је остварена. Неки су се такмичили, неки само навијали, а сви су се кући вратили пуна срца.

Екипа *Ђачко њеро*

ВИЗИИзбор за маскоту *Височких зимских игара*:

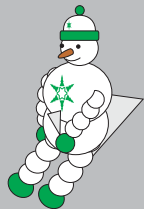
1. место:
Групни рад-осми разред Висока

2. место:
Милан Јаковљевић

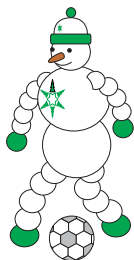

3. место:
Бојана Савић

ВОЖЊА НА ЦАКУ

Победничка екипа:

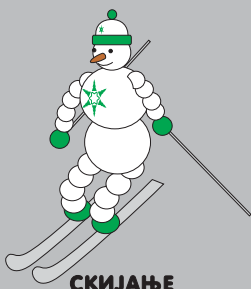
Иван Николић
Дарко Кувекаловић
Слободан Сарић

ФУДБАЛ

Ревизијалне утакмице:

ОШ "С. Чоловић" Ариље - ОШ "Р. Јовановић" Крушчица (девојке) 4 : 4, пенали 7 : 4
ОШ "С. Чоловић" Ариље - ОШ "Р. Јовановић" Крушчица (дечаци) 6 : 4
Ученици - Остали (наставници ,радници, родитељи ...) 4 : 2

Финална утакмица: Висока UNITED : Чечари 3:3, пенали: 6 : 4

СКИЈАЊЕ

Победници:

1. место:	Никола Николић	26,65
2. место:	Давид Марјановић	26,91
3. место:	Зоран Сарић	27,58

ОБЛИКУЈ СНЕГ

Победнички радови:

1. место:	Немања Зимоњић
2. место:	Боривоје Поповић
3. место:	Слађана Мијаиловић

Ми волимо снег!

Њихове капе воле снег.

Њихова разредна воли снег?

Снег ....

Шта ме гледате и ја волим снег?

Они сигурно воле снег.

Они воле коло.

А мислим да и ја волим снег!

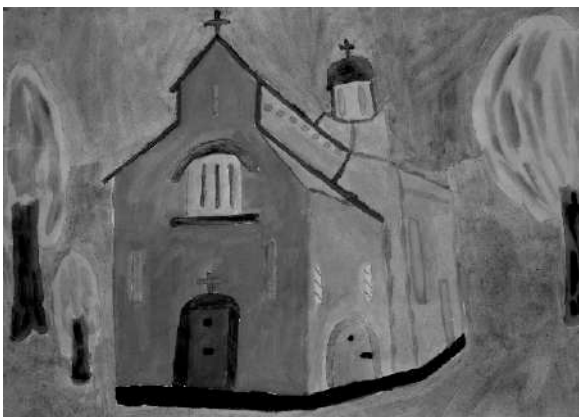
Зимоњић Нена, 4 раз.

Савиндан

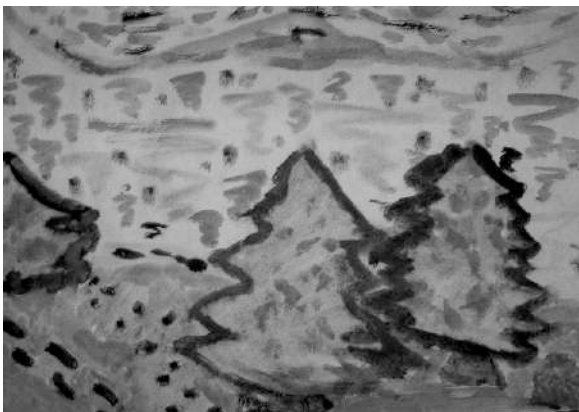
Сваке године двадесет седмог јануара у мојој школи се слави Свети Сава. Тада се мојом школом шири мирис тамјана. Учитељ, ђаци и родитељи су на окупу. Родитељи пажљиво погледају приредбу коју смо ми, уз помоћ учитеља, припремили. Када се програм заврши седамо за свечани ручак. На столу славски колач и свећа. Док се тихо молимо Богу чује се пуцкетање воска. Домаћин се први помоли за срећу и здравље свих нас. Када се ручак заврши од домаћина добијамо пакетиће. После тога долазе нам гости, честитају славу и желе да се та школска слава још дуго слави. Старији онда седе и воде неке разговоре, а ми деца, у другој учионици се играмо и смејемо.

Док се свећа гаси, гости полако и задовољно одлазе кући, а за њима и ми.

Милан Марјановић, 2. раз.

Биљана Брајковић, 5. раз.

Милена Грујић, 3. раз.

Нова година

Дошла је зима. Природа је добила ново одело. Снежна краљица је даровала наше село лепом, белом одећом. Јелке су обукле дуге, беле капуте. Крупне пахуље се плако спуштају на земљу. На прозорима се могу видети слике које су нацртале неке невидљиве руке. То је поклон деци која рано устају. Зими се највише радујем Новој години, јер тада окитим вештачку јелку и наравно добијам поклоне. Од деде и бабе добијем слаткише, а од маме и тате играчку. Волим и ја њих да обрадујем, па им нацртам честитку.

Док у шпорету пуцкета ватра, а на јелки светлуцају сијалице у облику Деда Мраза, жељно очекујем поклоне.

Вуле Стефановић, 2. раз.

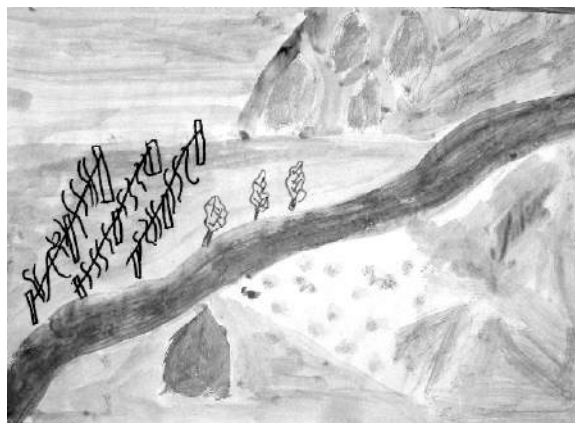
Другарство је...

Другарство је кад се неко дружи. Другарство, то је лако рећи, али правог друганије лако стећи.

Ја имам доста другова и другарица. Сви се лепо слажемо и дружимо. Играмо се разних игара. Највише волимо да се играмо "тутумиша", једном играчу вежемо шал на очи, а ми бежимо да нас не ухвати. Са друговима делим ужину и разне слаткише. Заједно решавамо школске и домаће задатке. Правом другу могу да испричам неке своје тајне.

Другарство је нешто најлепше на свету. Оно служи да се друг са другом дружи.

Драган Мићић, 1. раз.

Славко Ивановић, 5 година

Јесен

Покрај сваког пута
шушка шума жута,
дошла јесен рана,
пада лишће с грана.

Зрела је крушка жута.
Зрела и паприка љута.
Јабука румена од рода дрема.
Веверица за зиму орахе спрема.

Хладни дани сад су.
На ливади овце пасу.
Ветрови ледени дувају,
као да их они чувају.

Вуле Стефановић, 2.раз.

Деда Мраз

Дођи, дођи Деда Мразе,
да те мала деца мазе.
Играћемо коло среће
нико тужан бити неће.

Деда Мразе, драги, бели,
многу децу развесели.
Свако дете ти ћеш звати
лепи поклон, њему дати.

Деда Мразе, драги деда,
донеси нам снега, леда.
Певаћемо дивне песме
нико тужан бити не сме.

Сања Ивановић, 3.раз.

Зима

Зима је стигла,
белу прашину дигла
и сад се смешка
док деца праве снешка.

Старе бакице
плету рукавице
за своје унуке
да им не мрзну руке.

Биљана Стаменић, 6.раз.

Машта

Свако дете много машта,
па измишља оно свашта.
Деда Мраза, што кроз димњак долази,
оставља поклон и даље одлази.

Луткама шију хаљине сиве,
да изгледају као да су живе.
Шнала у коси, шминка на лице
Личе на праве девојчице.

Милица Гавриловић, 4.раз.

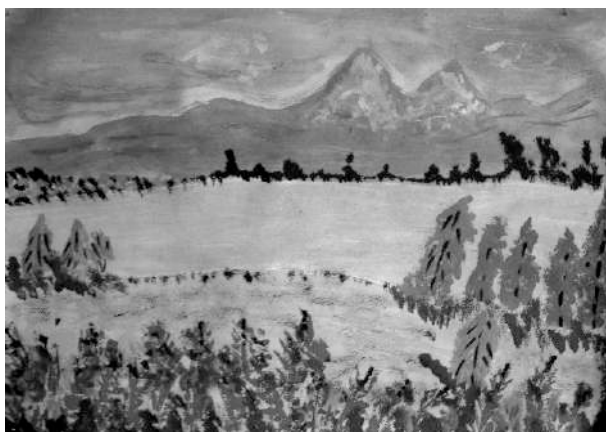
Сузана Милутиновић, 4. раз.

Олгица Бојовић, 4. раз.

Кристина Пилчевић, 4. раз.

Милица Гавриловић, 4. раз.

Вуле Стефановић, 2. раз.

Светлана Алексић, 3. раз.

Марко Вукотић, 3. раз.

Марија Вукотић, 3. раз.

Пролећна песма

Кад певају птице,
у кад дођу ласте,
један плави каћун,
поред пута расте.

Висибаба бела.,
повила је главу,
и крај себе гледа,
љубичицу плаву.

У пролеће све је,
зелено и бело,
па је зато лепо
цело моје село.

Милица Гавриловић, 4. раз.

Пролеће

У пролеће почиње цвеће да цвета.
Ласте долазе с југа,
остаће с нама до краја лета.

Кад дрвеће и ливаде почну да зелене
радост и срећа обузму мене.

Поточић жубори,
школска звона звоне,
кад пролеће дође
све на боље пође.

Сања Ивановић 3.раз.

Школа

У мојој школи
свако сваког воли.

Моћна екипа, добра и јака
игра се и учи од јутра до мрака.

Мора да се учи и дан и ноћ
јер нам свако знање даје неку моћ.

Школа је нама
и тата и мама,
даје нам знање
и васпитање.

Ја волим да идем у школу и хоћу,
школа је добра, убија самоћу.

Мајко школо на свему ти хвала,
све што знам , ти си мени дала.

Тијана Брајковић, 2.раз.

Сестра

Моја сестра је
увек уз мене била
кад сам ја тужна
и она је сузе лила,
а кад сам нешто скривила
она је од мајке крила.

Кад она оде у средњу школу
ја ћу само моћи
да тугујем
у самоћи.

Биљана Стаменић, 6.раз.

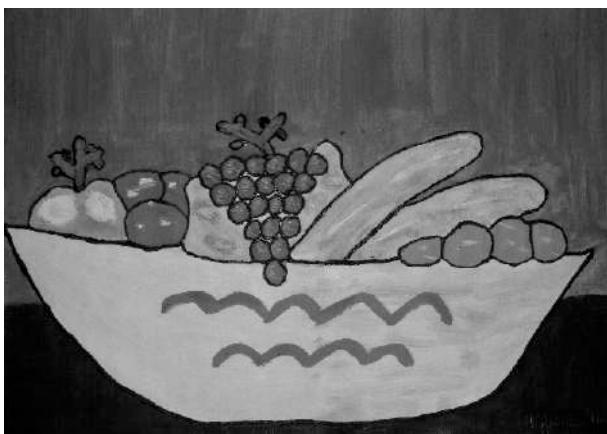

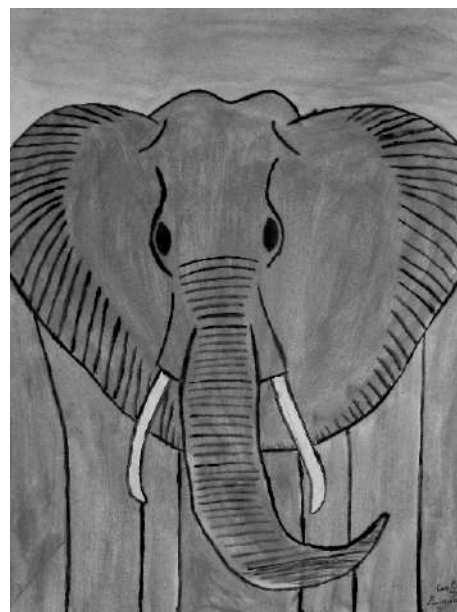
Немања Зимоњић, 5. раз.

Милица Павловић,
8. раз.

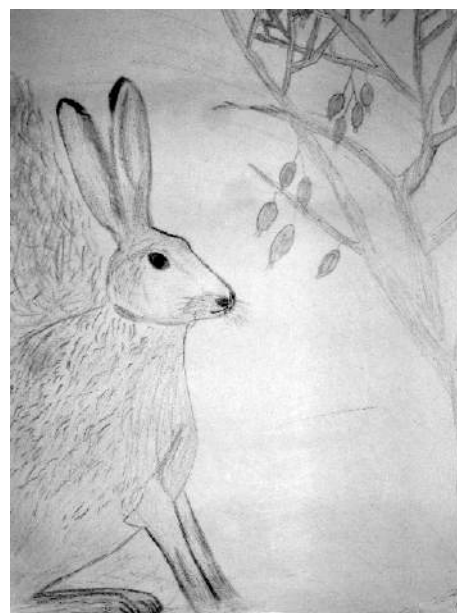
Бојана Милетић, 7. раз.

Слађана
Мијаиловић,
7. раз.

Маријана
Стојановић,
8. раз.

Радован
Стаменић,
8. раз.

МАЛА МИРА

Она слатка мала Мира
По цели дан хаљине бира.
Ову хоћу. Ову нећу.
Ова ми по мало личи на врећу.

У помоћ зове Машу.
Мало јој, па мучи и Ташу.
Да одлучи не може.
Можда је најбоља јакна од коже.

Усне покрива сјајом.
Мама каже: Излазим с Мајом.
Из собе журно излази
и некуд весело одлази.

Зашто наша мала Мира
по цео дан хаљине бира?
Можда јој неко у срце дира!

Милица Павловић, 8. раз.

ОН

Кад кренем у школу,
Ја се ЊЕГА сетим
и ако ГА сретнем,
од среће, дође ми да полетим.

Кад дођем у школу
стално ми ЈЕ у мислима,
па се мучим и са речима
и са бројевима.

И кад падне ноћ,
ОН ми је у мислима.
Када заспим,
ОН ми је у сновима.

Невена Бијелић, 8.раз.

МАТЕМАТИКА

Кад кренеш у школу
шанса је велика,
да највеће проблеме
прави математика.

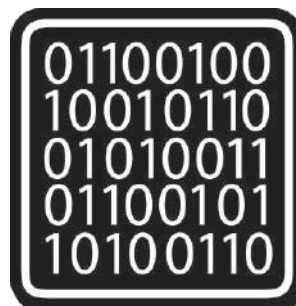
Математика је лака
ко хоће да је учи,
а онај ко неће
он се стално мучи.

Два плус два је лако
сабрати их може свако
ал' кад дође израз
не може никако.

Када дође писмени
ту се мука мучи
јер не може одједном
све да се научи.

Корисно би било
мало се помучити,
јер математику
ипак вреди учити.

Марија Драговић, 8.раз.

Да ли знате?

ШВЕЂАНИ ИМАЈУ РОГОВЕ?

Пре хиљаду година у Шведској су живели Викинзи. Градили су најбрже бродове на свећу (дракаре) и били највешћији трговци на велико. Крали су и плачкали све редом на свом пућу кроз сва чешири континента. Својим изгледом, шшићобима и украшеним сабљама, Викинзи су изазивали сћрах и шћрепеш где год би се искрцали. Уобичајило се мишљеће да су Викинзи носили шлемове са на горе окренућим роговима, али нико не зна да ли је шћо шћачно.

СЕОБЕ БИЉАКА

Биљке које људи узгајају за своје потребе називају се култивисаним или, понекад, културним биљкама.

Можда нисте знали давелики број култивисаних биљака које данас расту у Европи воде порекло са других континената. Азија нам је тако дала пшеницу, јечам, пиринач, грашак, мак, и разне врсте купусатог биља. Краставци су пореклом из Индије, цвекла из Ирана. Дошљак из Индије је још и плави парадајз, а из Ирана спанаћ. Азија је прадомовина и великог броја воћака.

Неке врсте култивисаног биља су пореклом из Новог света, из Америке. Са овог континента дошли су кромпир, кукуруз, парадајз, паприка, дуван, сунцокрет, бундева. вероватно погаћате да су поменуте биљке пренесене у Европу тек после открића Америке, тј. у XVI веку и касније.

Америка је прадомовина ричинуса и лубенице, а Аустралија еукалиптусовог дрвета.

Звучи невероватно, али је ипак тачно: стара Европа је од воћа познавала само кестен илешник.

Хиљадама година је трајала сеоба биљака. Њих, је човек преносио из једног краја света на други, прилагођавао их новим условима, оплемењивао и мењао.

ЈОШ НЕШТО О ХОЛАНДИЈИ

Холандија је земља чији ниво је нижи од нивоа мора. Зато опрезни холандски сељаци још и данас носе дрвене ципеле, како би у случају да море пробије насип, били пловни.

Холандија је земља лала, које, међутим, за разлику од војвоћанских, нису саћене у вицевама.

ВИСОЧКЕ ЗИМСКЕ ИГРЕ

TEKSTILNA RADIONICA

AMIBO

TEKSTILNA RADNJA **STAMENIĆ**
ARILJE